

Bruxelles, 4 octombrie 2024
(OR. en)

13994/24

ENER 474
COMPET 981
CLIMA 332

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Divergența prețurilor angro ale energiei electrice – Schimb de opinii

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor nota de informare din partea președinției referitoare la divergența prețurilor angro ale energiei electrice, în vederea Consiliului TTE (Energie) din 15 octombrie 2024.

Divergența prețurilor angro ale energiei electrice**Context și prezentare generală**

În ultimele luni, Europa Centrală, de Est și de Sud-Est s-a confruntat cu prețuri ridicate ale energiei electrice, înregistrându-se creșteri puternice ale prețurilor în timpul orelor de vârf, mai ales seara. Aceste prețuri, care în unele cazuri au depășit 400 EUR/MWh în iulie și august 2024, au afectat disproporționat regiunea Europei de Sud-Est, exercitând o presiune semnificativă asupra economiilor și competitivității sale.

Statele membre din regiune au fost afectate în mod deosebit, ceea ce a dus la probleme de competitivitate și, ca urmare, acestea solicită acțiuni coordonate la nivelul UE pentru a stabiliza prețurile și a îmbunătăți securitatea energetică în regiune.

Comisia, în strânsă cooperare cu statele membre afectate, analizează cauzele și factorii care ar fi putut conduce la această situație, inclusiv cererea mare de energie electrică în timpul unui val de căldură sau lucrările de întreținere a rețelei de transport și cele desfășurate în mai multe centrale electrice. Infrastructurile transfrontaliere inadecvate afectează, de asemenea, distribuția eficientă a energiei electrice între unele regiuni, în special în perioadele de vârf ale cererii, ceea ce crește prețurile și creează ineficiențe ale pieței. În plus, nu există o integrare deplină a regiunii Europei de Sud-Est în ansamblul pieței energiei electrice din UE, ceea ce poate duce, de asemenea, la diferențe semnificative de preț și poate împiedica transferul fără sincope al surplusului de energie din alte zone.

În același timp, regiunea se confruntă cu provocări legate de gestionarea energiei din surse regenerabile variabile din cauza insuficienței capacității de stocare sau a altor soluții de flexibilitate. De exemplu, scăderea producției de energie hidroelectrică din cauza condițiilor de secetă a făcut ca unele state membre să se bazeze mai mult pe centralele electrice pe bază de cărbune și gaze, ceea ce duce la creșterea costurilor.

Aceste creșteri abrupte de pe piața angro a energiei electrice – în special în Europa Centrală și de Sud-Est – subliniază că este nevoie să se aibă în vedere măsuri cu ținută precisă care pot contribui efectiv la consolidarea pieței energiei electrice, a securității energetice și a stabilității în regiune și în Uniune în general.

Măsuri necesare

Pentru a soluționa aceste probleme, a asigura buna funcționare a pieței în întreaga UE, a gestiona mai bine variabilitatea energiei din surse regenerabile și a alinia mai bine oferta la cerere, sunt necesare investiții substanțiale în interconexiuni și flexibilitate (adaptarea cererii, capacitate de stocare etc.), pe lângă noi investiții în infrastructură, permițând totodată adaptări cu țință precisă și mecanisme de solidaritate pentru a sprijini statele membre. În același timp, pot fi necesare măsuri pe termen scurt pentru a evita perioade cu prețuri ridicate în cursul iernii. Este important să se garanteze că deciziile la nivel național țin seama și de impactul regional mai larg. O mai bună coordonare între operatorii de transport și de sistem și coordonarea în planificarea infrastructurii sunt esențiale pentru valorificarea deplină a întregului potențial al regiunii și pentru stabilizarea prețurilor.

Întrebări orientative pentru dezbateri

1. Ce măsuri suplimentare ar putea fi luate pentru a spori capacitatea transfrontalieră fizică în vederea facilitării comerțului între diferite regiuni ale Uniunii Europene?
2. Este nevoie de o mai bună coordonare pentru a se garanta că deciziile la nivel de țară țin seama de impactul lor regional mai larg?
3. Ce măsuri pe termen scurt și lung sunt necesare în regiune și pe piața internă a energiei în general pentru a facilita introducerea flexibilității, a mări eficiența fluxurilor transfrontaliere și a spori transparența și accesibilitatea datelor privind energia electrică?